

Bitni su pomaci koje je orkestar postigao a ne pojedinačni učinci

 pobjeda.me/clanak/bitni-su-pomaci-koje-je-orkestar-postigao-a-ne-pojedinacni-ucinci

Mirka Šćepanović, umjetnička direktorica Muzičkog centra Crne Gore, o potrazi za stalnim dirigentom koji bi vodio Crnogorski simfonijski orkestar

Orkestar duže vrijeme nije imao priliku da nastupa i ne možemo sad ni da sudimo po jednom koncertu i jednom nastupu određenog dirigenta. Vrlo je moguće da sa nekim drugačijim programom isti dirigent bi se ponašao drugačije – rekla je Šćepanović

MLADI DIRIGENTI SU PRISTUPAČNIJI: Mirka Šćepanović

Autor:

[Redakcija Pobjede](#)

Objavljeno: 28.06.2021. 12:50

[Dodaj komentar](#)

Poetski obračun sa svijetom

24.09.2021. 18:50

Vrhunska umijeća naših predaka

24.09.2021. 18:19

Otvoreni za djecu i iskusne pisce

24.09.2021. 18:14

Jović: Da li neko mašta da Filermosa bude na drugom mjestu

24.09.2021. 15:20

Prikaži sve vijesti

Crnogorski simfonijski orkestar je stvoren s namjerom da bude jedan od stubova kulture u Crnoj Gori, i bez imalo pretjerivanja se s tom ulogom dobro nosi. Posebno nakon što su osjetili posljedice korona virusa, te mjesecima bili bez proba i nastupa.

U pandemijskoj godini, bez mnogo buke, uselili su u svoj novi dom, u zgradu bivšeg Doma vojske, a zatim i nastavili s koncertnim aktivnostima tokom posljednjih šest mjeseci i do sada ugostili šest dirigenata. Svaki od njih je ostavio poseban dio sebe na sceni, odradio dobar koncert, oživio poznate ili manje poznate kompozicije (pa i jednu Aleksandra Perunovića koju nismo imali prilike ranije da čujemo) i upisao se u jednu priču na koju možemo biti ponosni.

Kako je Pobjedi najavila umjetnička direktorica Muzičkog centra Crne Gore Mirka Šćepanović u prvom razgovoru nakon useljenja u novu zgradu, cilj je pronaći i stalnog dirigenta, čemu je ova sezona jednim dijelom i služila. Ovog puta je, između ostalog, govorila o tome koliko su daleko od izbora stalnog dirigenta, zašto je neophodno odlučiti i angažovati nekoga za tu poziciju, te kako ocjenjuje nastupe Ivana Josipa Skendera, Ventona Marevcija, Nil Venditi, Migela Romee, Holi Hjun Čo i posljednjeg gostujućeg dirigenta maestra Uroša Lajovica.

Možda bi za početak trebalo objasniti zašto je od esencijalne važnosti da jedan orkestar ima stalnog dirigenta?

Orkestar je organizam kome je potrebno vrijeme za razvoj i taj razvoj mora da prati osoba koja je stalno sa njima, koja će im stalno, ne mogu da kažem ni nametati, ali koja će stalno za njih postavljati neke nove izazove, pa je s tim u vezi, ispostavlja se, šef-dirigent osoba koja nadzire i pomaže u tom procesu. Crnogorski simfonijski orkestar posljednjih tri ili četiri godine nema šefa-dirigenta i plan za prošlu godinu, koja je nažalost zbog korone morala da izostane u vidu neke sezone regularne, učinila je da nismo uspjeli tu osobu još uvijek da nađemo.

Nastupilo je šest dirigenata od početka ove sezone, ako računamo i Skendera koji je svirao s orkestrom u dva onlajn nastupa, i uglavnom su bili u pitanju mladi dirigenti. Zatim je došao jedan iskusni, maestro Lajovic, koji nam je objasnio da s ovim orkestrom treba još da se radi, i da bi od njih mogao postati veliki orkestar. Da li možete povući paralelu između jako mladih dirigenata koji su nastupali, a koji su bili i neviđeno zabavni i publika ih je zavoljela u samo po jednom nastupu, i maestra Lajovica koji je dosta strog i pun znanja iskustva, i već je mnoge orkestre izdigao do neslućenih visina?

Možda da probam negdje od same poente dirigenta na sceni. Gospodin Lajovic, kao što ste i sami rekli, je osoba koja iza sebe ima veliko pedagoško i izvođačko iskustvo i godine rada, i samom svojom pojavom etablira neki autoritet, odnosno izaziva poštovanje svojim autoritetom kod orkestra. Kada su mladi dirigenti u pitanju, mislim da je prosto stvar samog nastupa i same pojave. Kada se dirigent pojavi na sceni, to što on ima iskustvo i godine, to još uvijek ne znači da će on uspostaviti autoritet. Ovo je prosto neka energetska priča koja se uspostavlja s gospodinom Lajovicem da apsolutno funkcioniše. Međutim, kada su mladi dirigenti u pitanju, na toj nekoj prvoj probi oni imaju prostor i vrijeme, u prvih par minuta da odmjere snage sa orkestrom, da vide gdje se nalaze i da li će orkestar to znanje koje imaju i tu energiju, pošto je kod mladih ljudi čini mi se bitnija ta početna energija jer oni prosto nemaju toliko iskustva, ne možemo da ih poredimo sa nekim kao što je Uroš Lajovic. I za mene je bilo isto interesantno da vidim kako orkestar odgovorio na različite impulse mladih dirigenata, kako je to uticalo na njihov zvuk, na njihovo ponašanje, što u toku proba, što na koncertima i šta da očekujemo kad dolazi ta osoba. Nije toliko jednostavno naći nekoga. Mislim da je dosta veliki procenat i sreće da se te energije prosto poklope i da orkestru prosto odgovara i znanje i stav i da su ideje koje dirigent ima optimalne za taj orkestar. Uvijek će, naravno, biti muzičara kojima to neće odgovarati, ali prosto da ta neka generalna atmosfera bude dovoljno kreativna, odnosno inspirativna da orkestar podiže na sljedeći nivo.

Koliko će sam orkestar u finalu odlučivati s kim će da radi?

Apsolutno će odlučivati. Oni imaju svoj stav, imaju razloge za rad ili za nenanstavak rada i pitaju se u tom smislu, od njih zavisi. Niti ja, niti bilo koji direktor može da nametne nekog dirigenta orkestru.

Da li mislite da se i dirigent, ako je bliži po godinama orkestru, može jednako razvijati s orkestrom, i da bi jedno takvo rješenje bilo odgovarajuće?

Činjenica je da će Crnogorski simfonijski orkestar i u narednih pet-šest godina još uvijek biti tretiran kao mladi orkestar, a upoznali smo i nekoliko mladih dirigenata koji su se sasvim dobro snašli na sceni Muzičkog centra.

To je negdje ideja, što zbog razvoja, što zbog honorara, jer mladi dirigenti su naravno pristupačniji kad su cijene u pitanju. Ipak su etabliraniji dirigenti ljudi koji imaju odedene tarife koje moraju da se poštuju, a naši standardi i trenutni budžet možda nisu usmjereni u tom pravcu. A što se tiče razvoja muzičkog, ja mislim da je za orkestar interesantno, a i

za dirigente, to vrijeme provedeno na najbolji mogući način, može da se dođe do razvoja i da se desi uspon jednog ovako mladog orkestra kao što ste rekli, jer on i za narednih pet do šest godina još uvijek će imati tu odrednicu.

Na koji način ste dolazili u kontakt s dirigentima? Da li su uvijek dolazili na neku preporuku ili ste imali prilike da slušate orkestre kojima su dirigovali, pa vam je otud došla ideja da ih poklopite sa CSO?

Svi su vrlo preporučeni. Ja uvijek pratim njihov rad, prije nego što se oni pojave, jer me interesuje kako oni funkcionišu ispred jednog orkestra. E, sad, može da se desi da se ne poklope ili očekivanja dirigenta ili očekivanja orkestra, uvijek postoji taj prag tolerancije. Ovo su ljudi koji imaju svoje mini-karijere, da ih tako nazovem, i rade, i aktivni su, imaju elana i bili su zainteresovani da dođu ovdje.

Je li neumjesno pitati ko vam se do sada najviše svidio i da li ste nekoga poželjeli da gledate češće pred orkestrom?

Svaki je nastup imao svoj kvalitet. Orkestar duže vrijeme nije imao priliku da nastupa i ne možemo sad ni da sudimo po jednom koncertu i jednom nastupu određenog dirigenta. Vrlo je moguće da sa nekim drugačijim programom isti dirigent bi se ponašao drugačije.

Da li su dirigenti do sada birali programe ili ste im sugerisali? Znam da ste se kod maestra Lajovica zauzeli za trombone, ejr su bili zapostavljeni.

Zbog korone ljudi su bili na nekom prinudnom odmoru. Ja želim da ovo malo što nam je ostalo od sezone, koliko god nam mjere dozvoljavaju, a to se sad i poboljšalo, da se što više ljudi pojavi na sceni, da što više ljudi može da profitira od dolaska dirigenta. Ali programi se uvijek rade u dogovoru sa dirigentom, tako da ne mogu sad da sudim. Ja sam vrlo zadovoljna pomacima koje je orkestar postigao od jednog do drugog koncerta, a to je ono što je za mene bitno, a ne pojedinačni učinci na svakom koncertu. Svi su vrlo simpatični i prijatni ljudi što se dirigenata tiče.

A dirigenata u Crnoj Gori uopšte nema ili očekujete da neko uskoro to postane?

Postoje dvije studentkinje završne godine na cetinjskoj Akademiji i očekujem da se one negdje dalje razvijaju i da se vrate. Nadam se, jer poziv je izuzetno izazovan, potrebno je puno stvari da se sklopi i prosto da njima idu na ruku i da se same bore, jer je tržište danas veliko i ima puno talentovanih dirigenata.

Aleksandar Marković

Aleksandar Marković za kraj zvanične sezone

Posljednji dirigent koji će nastupiti u zvaničnoj sezoni sa Crnogorskim simfonijskim orkestrom je Aleksandar Marković iz Srbije, nekadašnji šef-dirigent Državnog teatra i orkestra Tirol (Austrija), Filharmonije Brna (Češka) i Opere Sjever (Velika Britanija) i šef-

dirigent Vojvođanskog simfonijskog orkestra od naredne sezone. Sa njim će nastupiti u Podgorici 28. juna na Velikoj sceni Muzičkog centra Crne Gore u 21 sat i 29. juna u Tivtu na Ljetnjoj sceni Centra za kulturu u 21:30.

Na repertoaru su balet „Apolon i muze“ Igora Stravinskog, „Koncert za hornu i orkestar br. 1“ Riharda Štrausa i „Simfonija br. 4“ Roberta Šumana.

Solističku dionicu u Štrausovom koncertu interpretiraće hrvatski hornista Radovan Vlatković, ugledni pedagog i jedan od najemintnijih instrumentalista svoje generacije i počasni član Kraljevske muzičke akademije (London, 2014). Nedavno je dobio nagradu „Kraljice Sofije“ za 20 godina rada na Višoj školi „Kraljica Sofija“ u Madridu.